

TARİH ÖĞRENMENİN FAYDALARI

Geçmiş anlama • Bugünü yorumlama • Geleceğe hazırlanma

Tarihi olayları nasıl değerlendirmeliyiz?

İlke	Açıklama
Olayları döneminin şartlarına göre değerlendirme	Tarihî olaylar çağın siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel koşulları içinde yorumlanmalıdır.
Tek taraflı değerlendirmeden kaçınma	Olay ve olgular farklı kaynaklar ve farklı bakış açılarıyla ele alınmalıdır.
Neden-sonuç ilişkisi kurma	Tarihî olayların ortaya çıkış nedenleri ve sonuçları birlikte değerlendirilmelidir.
Çok yönlü düşünme	Bir olayın siyasi, sosyal, ekonomik, kültürel ve dinî yönleri olabileceği unutulmamalıdır.

Tarih ve Doğa Bilimleri

Tarih Bilimi	Doğa Bilimleri
Geçmişte yaşanmış, tekrarlanamaz olayları inceler.	Tekrarlanabilir olay ve süreçleri inceler.
Deney ve gözlem doğrudan kullanılamaz.	Deney ve gözlem temel yöntemlerdir.
Laboratuvarda tarihsel olaylar tekrar edilemez.	Olaylar laboratuvarda tekrar edilebilir.
Kesin yasalara ulaşmak zordur.	Genel geçer yasalara ulaşmak mümkündür.
Kaynak, belge ve yorum önemlidir.	Ölçüm, deney ve gözlem önemlidir.

Oluřtuđu Döneme Göre Kaynaklar

Birinci elden kaynaklar

Olayın yaşandığı dönemde ya da hemen sonrasında oluşturulur.

Olaya tanıklık eden özgün kaynaklardır.

Kitabe, abide, arkeolojik buluntu, para, kil tablet.

Döneme ait antlaşma metni, rölyef, mektup, fotoğraf, hatırat.

Daha değeri kabul edilir; ancak tamamen tarafsız sayılmaz, tenkit edilmelidir.

İkinci elden kaynaklar

Olaydan çok sonra hazırlanır. Birinci elden kaynaklara dayanır.

Modern tarih kitapları, ansiklopediler, makaleler, araştırma eserleri.

İlber Ortaylı gibi tarihçilerin kitapları.

Yorum içerdıği için karşılaştırmalı okunmalıdır.

Akadlar: Genel Bilgiler

- Akadlar MÖ 2350-2150 yılları arasında Mezopotamya'da varlık göstermiştir.
- Günümüzde Bağdat'ın güneyinde kalan bölgede kurulmuştur.
- Başkentleri Agade'dir.
- Sami kökenli bir topluluktur.
- Mezopotamya'nın tamamına hâkim olarak çok uluslu yapı kazanmışlardır.

İLK ÇAĞ'DA HUKUK

Tevrat Hukuku

İbrani hukuku Tevrat'a dayanır

Haz. Musa'ya gönderilen On Emir'e uymak zorundalar

Kendilerini üstün gördüler

Yahudilik sadece onlara gönderildi.

Ur-kagina Kanunları

Sümer kralı

M.Ö 2375 ilk yazılı kanun

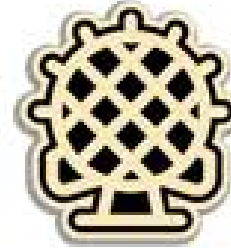
Yönetme yetkisi rahiplerden alınıp yöneticilere verildi

Kanunlar

Özel mülkiyet güvence altında

Aile kurumu korundu

Genellikle para cezası

Hitit Hukuku

Anadolu'nun ilk kanunları

İlk medeni kanun

Daha yumuşak cezalar

Kolektif ceza yok gibi

Kölelerin geniş hakları var

Evlilik resmi

Miras yalnız erkeklerle

Hammurabi Kanunları

Kral M.Ö 1792- 1750 arası hüküm sürdü

Merkezi imparatorluk kurdu

Kanunlar

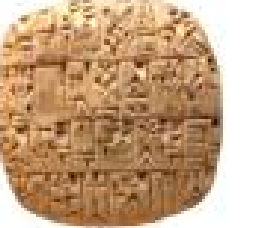
Eski Sümer kanunlarından yararlandı

Ticaret ve Mülkiyet haklarını korudu

İlk yazılı anayasa

Cezalar çok ağır

Kıssasa kıssas

Temel Kavramlar

Kavram	Açıklama
Divan	İslam ve Türk-İslam devletlerinde askerî, mali ve idari işlerin görüşüldüğü yönetim kuruludur.
Hicret	Hiz. Muhammed ve Müslümanların 622'de Mekke'den Medine'ye göç etmesidir.
Hilafet	Hiz. Muhammed'den sonra İslam toplumunun dinî ve siyasi liderliğini temsil eden makamdır.
Halife	Hilafet makamını temsil eden devlet başkanıdır.
Kale	Stratejik bölgeleri savunmak için kalın surlarla çevrili askerî yapıdır.
Mevâlî	Emevîler döneminde Arap olmayan Müslümanlar için kullanılan kavramdır.

Beyt 'l-Hikme'nin Görevleri

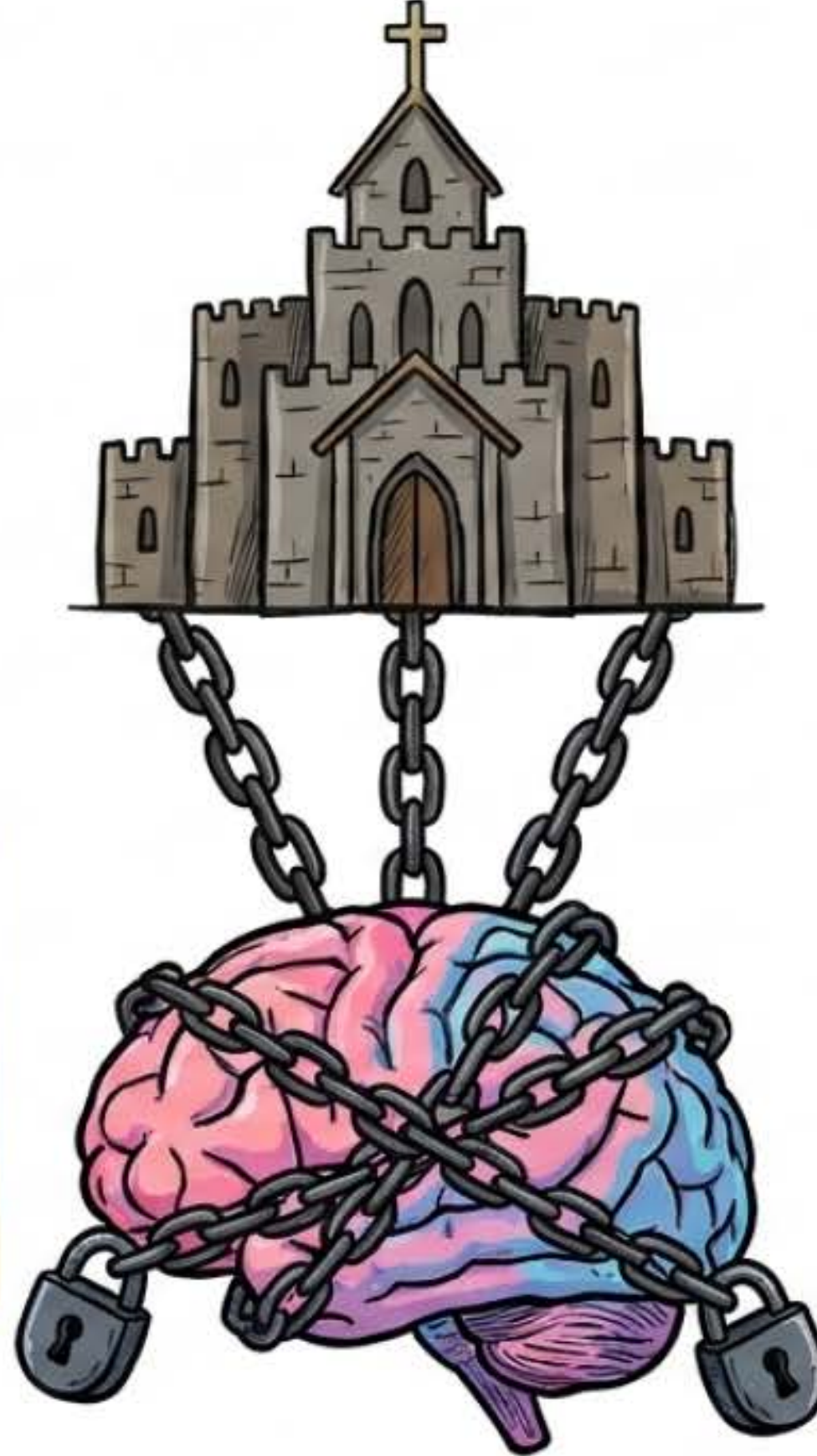
- Bilimin çeşitli alanlarındaki temel eserleri Arapçaya çevirmek.
-  nl  astronom, matematikçi ve hekimleri bir araya getirmek.
- Bilimsel araştırmaları desteklemek.
- Kütüphane ve eğitim faaliyetleri yürütmek.
- Antik Yunan, Hint ve İran bilim mirasını İslam dünyasına kazandırmak.

BATI (AVRUPA) MEDENİYETİ

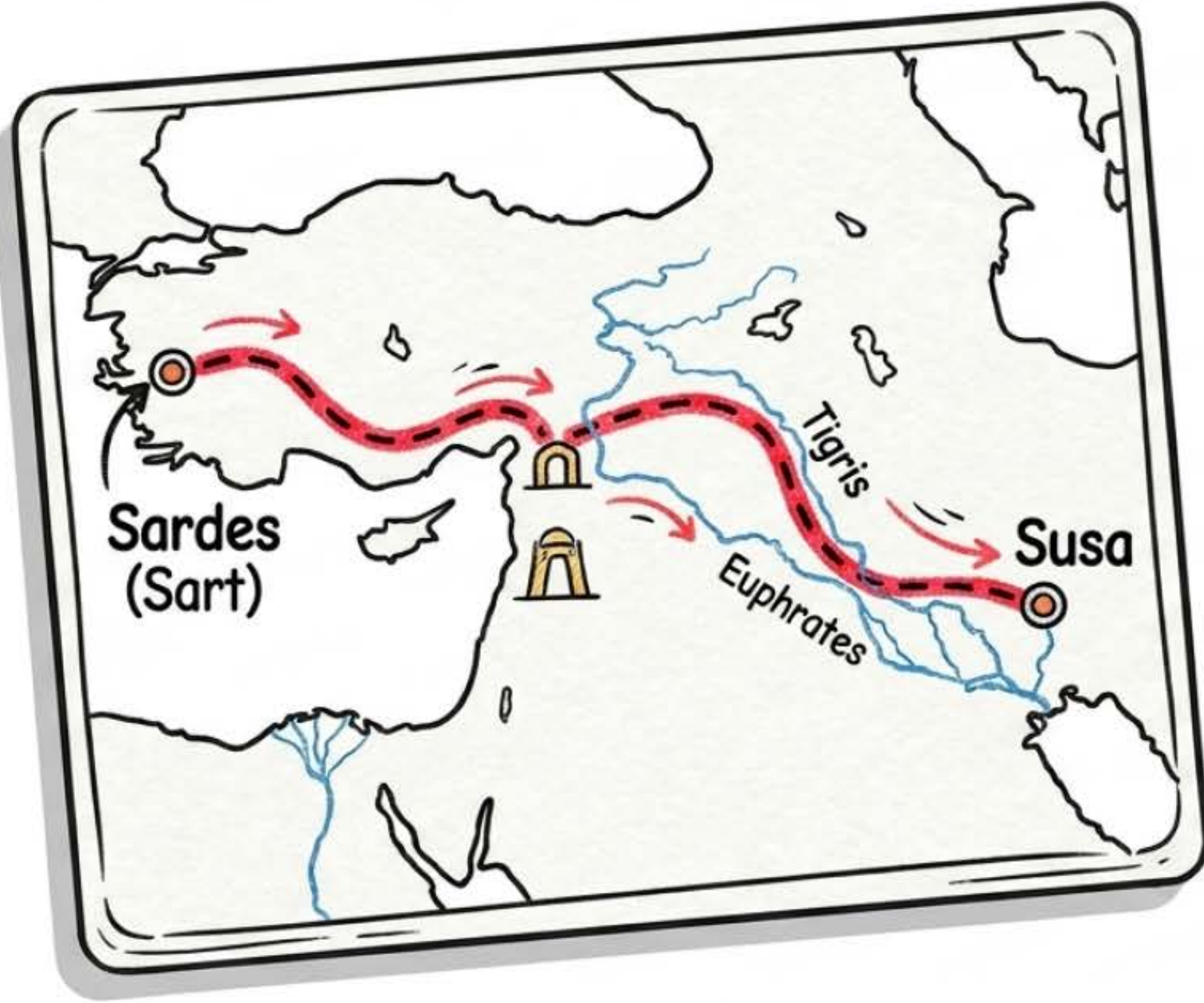
Temel Yapı: Avrupa medeniyeti temel olarak **Roma-Germen senteziyle** oluşmuştur.

Eğitim Sistemi: Tüm eğitim faaliyetleri kilisenin kontrolü altındadır. Özgür düşünce tamamen yasaktır.

Mutlak Hakimiyet: Orta Çağ Avrupa'sında sosyal, siyasi ve kültürel hayatın tek hakimi **Kilise**'dir.

Skolastik Düşünce: İnancı akıldan üstün tutan, her şeyi dinle açıklayan, araştırma ve sorgulamaya kapalı dar görüşlü düşünce sistemidir.

Kral Yolu

- Kurucu: Persler (I. Darius)
- Güzergâh: İzmir (Sardes) → Mezopotamya → Susa.
- Duraklar: Efes, Halep, Şam, Basra.
- Özellik: Askerî amaçlı (menzil, kule) yapılmış olsa da Batı-Doğu ticaretini büyük ölçüde canlandırmıştır.

MISIR: FİRAVUN, AHİRET VE TIP

Tanrı-Kral (Firavun): Firavunlar ilahi kabul edilir. Doğa olayları onların denetiminde sayılmıştır.

ÖSYM'nin Sevddiği Zincir:

Sebepe: Öbür dünya inancı
(Ruh bütünlüğünü koruma ihtiyacı).

Eylem: Cesetler değerli eşyalarla birlikte mumyalandı.

Sonuç: Mısır'da **Tıp, Anatomi ve Eczacılık** zirveye ulaştı!

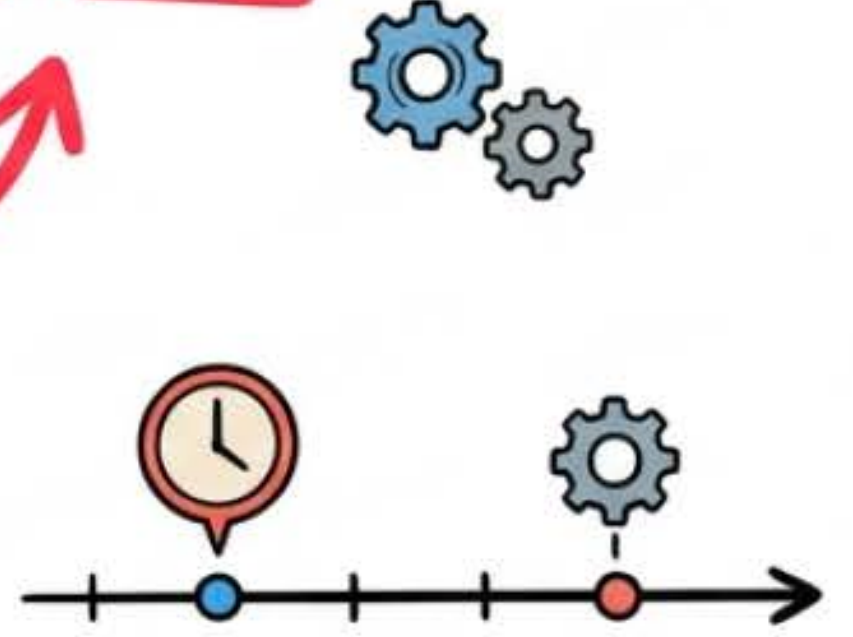

(Not: Edwin Smith Papirüsü cerrahi bilgileri içerir).

TARİH ARAŞTIRMA VE YAZIMINDA DİJİTAL DÖNÜŞÜM

Geçmişin izlerini
dijital dünyanın hızıyla
keşfetmeye hazır mısınız?

✓ Tozlu arşivlerden
büyük veriye uzanan
modern tarihçiliğin
yol haritası.

✓ (MEB ve ÖSYM Sınavlarına
Yönelik Tam Kapsamlı
Konu Özeti)

✓ Tarihi gerçekleri
veri analizi, dijital
kütüphaneler ve
çevrimiçi araçlarla
yeniden keşfedin!

Tarih dendiğinde aklınıza ilk gelen kavramları tanımladığınız bir zihin haritası oluşturunuz.

Sayfa 22-25'te incelediğiniz kaynaklarda tarihsel bilginin hangi özelliklerinin ele alındığını ve bu tespitinizin gerekçelerini aşağıdaki tablonun ilgili alanlarına yazınız.

Tarihsel Bilginin Özellikleri

Kaynak	Ele Alınan Özellik	Gerekçeniz
A	Kronoloji	Tarih çalışmalarında ve olayları tarihlendirmek, gerekli zamanın akışını tasvir etmek için kullanılır.
B	Geçmişe ait olgu ile tarihe ait olgu	Tarihçinin olayları açıklarken yapmış olduğu seçimi ifade eder.
Ç	Tarihi Kaynakların özellikleri	Tarihi olay incelemelerinde kaynakları özelliklerine göre etkin kullanabilme.